

КВАЛИФИКАЦИОННА ХАРАКТЕРИСТИКА

за докторска програма **ОБЩО И СРАВНИТЕЛНО ЕЗИКОЗНАНИЕ**

Професионално направление *ФИЛОЛОГИЯ*
Научна област *ХУМАНИТАРНИ НАУКИ*

Докторската програма *Общо и сравнително езикознание* при Катедрата по български език на Факултета по хуманитарни науки осигурява третата степен на висше образование и повишава образователната и научноизследователската квалификация на докторанта. Обучението продължава 3 г. в редовна и самостоятелна форма и 4 г. в задочна форма на обучение и приключва със защита на докторска дисертация. Завършилите получават образователната и научна степен “доктор по филология”.

ЦЕЛИ НА ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

1. Подготвя висококвалифицирани научни, изследователски и преподавателски кадри в областта на хуманитарните науки по професионалното направление Филология със специална ориентация към теорията и историята на лингвистиката, сравнителното и съпоставителното езикознание.
2. Задълбочава фундаменталната и професионалната компетентност за научноизследователска, експериментална, практико-приложна и преподавателска дейност в сферата на езикознанието.
3. Формира качествени съвременни умения и компетентности за самостоятелна научноизследователска и преподавателска дейност, за работа в екип, за прилагане на теоретични и технически иновационни постижения в областта на езикознанието и свързаните с него други научни области.
4. Изгражда методологически опит в анализиране на резултатите от научното изследване на системата на езика, неговата история, социалните му функции и актуалните тенденции в развитието на езиците в глобализиращия се свят.
5. Усъвършенства езиковата подготовка по избрания чужд език във връзка с използването му в професионалната дейност на докторанта.

ЗАДАЧИ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА

- задълбочаване на знанията, свързани със съвременните теоретични и методологически принципи на изследване в аспекта на българската лингвистика;
- овладяване и ползване на научна терминология, характерна за научната област;

- формиране на умения за ориентиране и анализиране на приоритетните теоретични и практически проблеми в областта на българския език;
- придобиване на компетентности и умения за определяне на пътя и организацията на научното изследване и за самостоятелна експериментална дейност в областта на българския език;
- формиране на професионални умения за самостоятелна преподавателска дейност;
- мотивиране и готовност за участие в национални, международни и регионални конкурси и проекти;
- изграждане на опит при планирането и организирането на научното изследване и при представяне на резултатите от него на научни форуми.

СТРУКТУРА И ОРГАНИЗАЦИЯ НА УЧЕБНИЯ ПРОЦЕС

Докторантът се обучава в Катедрата по български език на Факултета по хуманитарни науки по индивидуален учебен план, съобразен с Правилника за развитие на академичния състав на ШУ и с регламентирания в него Стандарт за обучение на докторанти.

КВАЛИФИКАЦИОНЕН СТАНДАРТ

1. Област и обхват на знанията

- знания, свързани с методологията на научното изследване в областта на лингвистиката и хуманитаристиката;
- знания за съвременни методи, методики и технологии и тяхното приложение при изследване на езикови феномени, поставени в по-широк ситуативен и дейностен контекст;
- специализирани и систематизирани знания за извършване на критичен анализ и за синтезиране на нови идеи;
- знания и разбиране на най-високо равнище в конкретната научна област и направление и в други релевантни научни области.

2. Област и обхват на уменията

- подбира, открива и проучва литературни източници, свързани с изследователския проблем; бързо намира, извлича, синтезира и оценява необходимата информация от различни източници;
- събира, анализира, класифицира и систематизира информация в определена последователност и логика;
- аргументирано и обосновано с доказателства анализира и защитава тези, свързани с лингвистиката и хуманитаристиката;
- търси иновативни решения чрез комбиниране на различни стратегии и технологии; подобрява стандартните модели и подходи;
- аналитично и критично оценява собствените експериментални резултати, свързани с установяване на определени закономерности при изследване на явленията в езика и речевото поведение на човека ;
- организира и планира собствената си научна дейност (с оглед на време, точност на обекта на изследване, яснота на целите и задачите, конкретност на изградените хипотези и пр.).

3. Област и обхват на компетентностите

3.1. Личностни компетентности

- създава и интерпретира нови знания, резултат от собствени изследвания или от друга научна дейност;
- притежава способност за самооценка на постиженията от изследователския труд, самостоятелност и отговорност;
- при обосноваване на научната истина се ръководи от академичната научна етика при интерпретиране както на собствени, така и на проучени гледни точки;
- използва научен език и стил, характеризиращи се с точност на научната терминология, яснота и логическа последователност при изложение на фактите и резултатите.

3.2. Комуникативни и социални компетентности

- има изграден стил на научно общуване (в разговори, при консултации и дебати, за защита на научни позиции, работа в екип и пр.);
- показва капацитет за систематично придобиване и разбиране на значителен обем знания от най-съвременните научни постижения или от областта на хуманитарните науки и професионалната практика;
- пълноценно общува на български език и на някой/някои от най-разпространените европейски езици.

3.3. Професионални компетентности

- има готовност за самостоятелна научноизследователска, експериментална и практико-приложна дейност;
- идентифицира ресурси и възможности за научни изследвания и проектна дейност; аргументирано взема решения и адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- демонстрира общи способности да концептуализира, проектира и изпълнява проекти за генериране на нови знания, прилагане или разбиране на най-модерните постижения, както и да адаптира проектния дизайн към непредвидено възникващи обстоятелства;
- осигурява трансфер на собствените резултати при решаване на други проблеми от дадената научна област;
- ясно формулира нови проблеми - теоретични и практически.

ИЗИСКВАНИЯ ЗА ПРИДОБИВАНЕ НА ОБРАЗОВАТЕЛНАТА И НАУЧНА СТЕПЕН "ДОКТОР"

Образователната и научна степен "доктор" се придобива след:

- успешно изпълнение на всички етапи от индивидуалния план на докторанта;
- успешна защита на дисертационния труд.

ВЪЗМОЖНОСТИ ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ

Докторантът е подготвен:

- за самостоятелни научни изследвания и може да се реализира като научен работник в различни научни и изследователски институции;
- за иновационна научно-преподавателска дейност и може да се реализира в системата на висшето образование (университети, колежи) у нас и в чужбина, както и в системата на училищното образование;

- за практико-приложна дейност и може да се реализира като член на редакторски колегии на вестници, телевизии и др. медии и издателски къщи; може да работи като сътрудник, консултант или експерт в административни органи на държавно, регионално, местно и институционално равнище.

ЗАВЪРШИЛИЯТ ДОКТОРСКАТА ПРОГРАМА МОЖЕ

- да участва в различни форми на продължаващо обучение (постдокторантски програми за повишаване на професионалната квалификация и опит по научната специалност и в професионалната област);

- да участва в хабилитационни процедури и процедури за израстване в степен.